

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsenheten
Göran Gabling
010-2253211

Protokoll

Datum
2021-03-11

Diarienummer
610-1319-2021

Sammanträde med Rennäringsdelegationen Jämtlands län

3/3 2021 kl.13.00-15.00

Skype

Deltagande ledamöter (inkl. ordförande)

- Susanna Löfgren (ordf.)
- Karin Näsmark
- Kjell Sundholm
- Marcus Rehnsberg
- Elin Klemensson
- Nicklas Johansson

Föredragande

- Moa Walldén
- Björn Wangerud
- Mattias Lindell
- Ian Kindstrand
- Jon Paulsson
- Bitti Jonasson
- Göran Gabling

MÖTET INLEDS

Landshövdingen hälsar välkommen

Föregående protokoll

- Inga utestående frågor.

Fastställande av dagordningen

- Dagordningen fastställdes enligt Länsstyrelsens förslag.

Val av justerare

- Kjell Sundholm och Elin Klemensson

AKTUELLA FRÅGOR

Markupplåtelser inom renbetesfjällen

Information/diskussion om förslag till förhållningssätt hos Länsstyrelsen:

Upplåtelser för motoriserat friluftsliv – skoter, helikopter, fyrhjuling

I dagsläget krävs ingen markupplåtelse för färd med motorfordon, t.ex. helikopter, skoter och fyrhjuling, inom renbetesfjällen. Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till nytt förhållningssätt och vill ta del av delegationens synpunkter på förslaget. Förslaget innebär att markupplåtelse kommer att krävas för kommersiell verksamhet som ofta ger upphov till återkommande störningar. Länsstyrelsen anser att nyttotrafik och enstaka privata transporter inte ska omfattas av markupplåtelse då störningen/intrånget enligt 32§ Rennäringslagen anses vara försumbart. Utöver förslaget krav på markupplåtelse för vissa typer av motoriserat friluftsliv så kvarstår krav på dispens för terrängkörning och i vissa fall krav på dispens för flygning och landning. I Västerbotten och Norrbotten krävs idag ingen markupplåtelse för motoriserat friluftsliv då länsstyrelsen anser att det är tillräckligt med att verksamheten ansöker om dispens.

I den efterföljande diskussionen uttryckte sig tre ledamöter positivt om förslaget. En av dessa ledamöter såg positivt på förslaget därför att det kan uppstå problem med ökande verksamhet i fjällen. Den andra ledamoten var positiv till förslaget men ansåg att kravet på markupplåtelse även bör omfatta transporter av material, dvs alla transporter som är kommersiella ska behöva ha en markupplåtelse. I den diskussionen framförde Länsstyrelsen att det kan finnas skäl för ett undantag för samhällsviktig kommersiell verksamhet, tex. när ett elbolag behöver genomföra transporter i samband med underhåll av elnätet. En ledamot framförde att alla aktörer som bedriver turismverksamhet i fjällen ska ha markupplåtelse för samtliga transporter samt att kravet på markupplåtelse även bör gälla för t.ex. elbolag.

Upplåtelser för organiserat friluftsliv

I dagsläget omfattas organiserat friluftsliv på renbetes av krav på markupplåtelse. Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till nytt förhållningssätt med anledning av att även organiserat friluftsliv omfattas av allemansrätten. Länsstyrelsen föreslår därför att organiserat friluftsliv generellt inte ska omfattas av krav på markupplåtelse. Länsstyrelsen anser att verksamhetsutövare ska ha kontakt med berörd sameby istället för att ansöka hos Länsstyrelsen om markupplåtelse. Friluftsliv i form av tävlingar och event som ej kan genomföras med stöd av allemansrätten föreslås även fortsättningsvis kräva markupplåtelse. Länsstyrelsens förslag motsvarar dagens krav i Västerbotten och Norrbotten.

I den efterföljande diskussionen lyftes frågor om vad som egentligen ingår i allemansrätten vad gäller organiserat friluftsliv, det framhölls att det är svårt att dra

Protokoll

Datum
2021-03-11

Diarienummer
610-1319-2021

en gräns för deltagarantal. En mindre grupp eller en familj som följer med en guide på vandring eller skidåkning, eller en skolklass som tältar, kan anses omfattas av allemansrätten men med ett ökande deltagarantal ökar även osäkerheten om huruvida verksamheten omfattas av allemansrätten. Krav på markupplåtelse enligt Rennäringslagen syftar till att skydda rennäringsen från störningar och det är viktigt att Lännsstyrelsens förslag till förhållningssätt för organiserat friluftsliv inte motverkar det skyddet. En ledamot ansåg att Lännsstyrelsens förslag var för långtgående då det skulle innebära att skyddet för rennäringsen i stor utsträckning skulle försvinna. Samma ledamot framförde att krav på markupplåtelse ska omfatta allt organiserat friluftsliv. Ytterligare en ledamot framförde att det kan bli ett oerhört slitage på vissa platser/sträckor av friluftslivet. Ledamoten frågade om upplåtelser kan beslutas med villkor samt vad Lännsstyrelsen menar när man föreslår att verksamhetsutövaren ska ha direktkontakt med samebyn? Lännsstyrelsen svarade att i en markupplåtelse kan begränsningar av verksamheten göras avseende när och hur verksamheten får utföras, men att detta förvarande kan krocka med allemansrätten i vissa fall. Lännsstyrelsen svarade även att det inte finns några möjligheter att kräva att verksamhetsutövaren ska kontakta samebyn men att det bör ligga i verksamhetens intresse att inte störa renar, vilket är förbjudet enligt rennäringslagstiftningen.

En ledamot ifrågasatte Lännsstyrelsens förslag då slutsatsen kan dras att friluftslivet är viktigare än rennäringsen, dvs att ett riksintresse skulle väga tyngre än det andra. Ledamoten föreslog att en anmälningsplikt för allt organiserat friluftsliv bör införas då det annars inte finns någon kontroll av verksamhetens omfattning. Ytterligare en ledamot ansåg att det finns fördelar med en anmälningsplikt, då dom som vill ut till fjälls vill få en positiv upplevelse och här kan Lännsstyrelsen och samebyarna hjälpa till och samtidigt minska störningen. Lännsstyrelsen svarade att förslaget om anmälningsplikt är intressant. En representant för Lännsstyrelsen lyfte frågan om det finns skäl att även för organiserat friluftsliv ställa högre krav på kommersiellt organiserat friluftsliv än t.ex. för skolklasser. Enligt Lännsstyrelsen finns det idag få ansökningar om markupplåtelser från kommersiella aktörer och att det med hänsyn till allemansrätten är svårt att kräva markupplåtelse för annat än tävlingar och event.

Fiskeupplåtelser/åtgärder/projekt inom renbetesfjällen

Information om Lännsstyrelsens planerade arbeten inför sommarsäsongen

Lännsstyrelsen informerade om planering av årets arbete omfattar bl.a. följande;

- Samarbetsprojekt med Umeå Universitet. Inom ramen för projektet undersöks ett antal sjöar med s.k. tusenbrödrabestånd av fisk i norra Jämtland.
- Provfisken och elfisken. Arbetet drivs i samverkan med kalkningsverksamheten och syftar till att följa upp effekter i fiskbestånd i 5-10 stycken sjöar som kalkas respektive inte kalkas.

- Projekt Sörby tjärn i Höglekardalen där gäddor ha återfunnits i ett s.k. Skattevatten. 2021 blir det tredje året som Länsstyrelsen gör åtgärder i området för att få bort gäddorna från sjön. Bl.a. används ryssjor på våren för att fånga gäddorna under leken och senare under året används bl.a. s.k. elfiske för att fånga yngel från gädda. Inga gäddor har hittills återfunnits i närliggande sjöar.

Jaktupplåtelse inom renbetesfjällen

Småviltsjakt

Länsstyrelsen informerade om den pågående process och dialog med samebyar och Jägareförbundet om genomförandet av småviltsjakten säsongen 2021/2022. Länsstyrelsen har bjudit in samtliga av länets samebyar till dialogmöten under februari och mars för att bl.a. diskutera om och i så fall hur en ny indelning av jaktområdena inom respektive sameby kan minska samebyarnas behov av avlysningar av småviltsjakten under samebyarnas älgjakt. Syftet med arbetet är att minska störningarna för rennäringen och att öka förutsättningarna för att småviltsjakten kommande säsong ska kunna genomföras med färre avlysningar.

Information/diskussion om Villkor för småviltsjakten 2021–2022

Länsstyrelsen presenterade förslag till villkor för småviltsjakten på renbetesfjäll 2021/22. Förslaget till villkor hade skickats ut till delegationen innan möte. I presentationen av förslaget redogjorde Länsstyrelsen för olika möjliga handlingsalternativ och efterfrågade ledamöternas synpunkter på följande;

Förtur till köp av jakt de två första veckorna genom lottningsförfarande inom Mittådalen, Handölsdalens och Tåssåsens samebyar

- Fortsätta som tidigare år med lottning
- Prioritera lokala jägare - får boka jakt först
- Först till kvarn principen (i god tid innan augusti)

Delegationens synpunkter;

En ledamot framförde att det var smakligt att ge lokala jägare förtur men att fjällvärlden är till för alla och att det finns risk för negativa effekter för den kommersiella besöksnäringen om lokalboende ges förtur. Ledamoten tyckte dock att det är viktigt att lyssna på vad samebyarna tycker. Ytterligare en ledamot höll med om att det är viktigt att lyssna på vad samebyarna anser men att det framstår som rättvist att ha lottning men att det också är schysst att ge lokalboende förtur. En annan ledamot uttryckte stöd för fortsatt lottning. En ledamot frågade om alternativ 3 - först till kvarn - skulle påverka möjligheten att besluta om avlysningar. Länsstyrelsen svarade att inget av alternativet påverkar möjligheterna till avlysningar. En ledamot ifrågasatte att villkoren ger jägare med kommunårskort möjlighet att fortsätta jaga även efter att högsta jakttryck (3jaktmandagar/km²/år) är uppnått, kan detta påverka ripstammen negativt? Samma ledamot ansåg att det vore

Protokoll

Datum
2021-03-11

Diarienummer
610-1319-2021

rimligt att all jakt avlyses vid ett maxtak för jakttryck. En ledamot framhöll att den samlade bedömningen från delegationen är att lottning bör genomföras.

Hundträning 16 aug-30 april ang. jaktförordningen

I dagsläget finns det 16 särskilda hundträningsområden, varav 15 är lokaliserade söder om E14. Länsstyrelsen presenterade ett förslag från Jägareförbundet.

hundträning tillåts på alla jaktområden under de tider då hundträning är tillåten enligt jaktförordningen (16/8 – 30/4).

Alternativt öppna upp fler områden för hundträning, men inte på bekostnad av jaktområden.

Vårträning från 1/3 fram till 20/4 på samtliga områden

Delegationens synpunkter;

En ledamot ansåg att det är tillräckligt med dagens hundträningsområden och ville inte se någon hundträning efter 28/2.

Tillåtet vilt

Tidigare villkor: rådjur och andfåglar ej tillåtet vilt. Länsstyrelsen föreslår att villkoret kvarstår 2021/22.

Delegationens synpunkter;

En ledamot framförde att ju fler rådjur som skjuts desto fler renar tas av rovdjuren. Ytterligare en ledamot höll med om det.

Pris på jaktkort och hundträningskort

Länsstyrelsen presenterade ett förslag där priserna för kort är samma som föregående år.

Delegationens synpunkter;

En ledamot ville att priserna ska räknas upp md kpi. Ytterligare en ledamot höll med om det och framförde även att hundträningskort bör kosta lika mycket som jaktkort då intrånget för rennäringen är lika. En annan ledamot ansåg att priserna bör ses över regelbundet. Synpunkter framfördes även om att det s.k. predatorkortet kan tas bort och behovet av ett s.k. bäverkort ifrågasattes då efterfrågan är låg och vårjakten på bäver även kräver en dispens för terrängkörning. Prisskillnaden mellan jaktkort för områden som omfattas av lottning ifrågasattes även, varför ska dessa kort ska vara dyrare än andra jaktkort.

Älgjakt

Länsstyrelsen redogjorde för hantering av gästjägare i Jämtlands län. Samebyar och arrendatorer av mark inom renbetesfjällen ska anmäla sina jaktgäster till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen tar ut en avgift på 500kr för ett gästjägarbevis. På detta sätt har Länsstyrelsen kontroll över vilka personer som jagar och var dom jagar på

renbetesfjällen. Genom gästjägarbevis från Länstyrelsen får gästjägarna jakträtt på statens mark på renbetesfjällen.

Delegationens synpunkter;

En ledamot frågade om det är skillnad på gästjägare och medhjälpare. Länstyrelsen svarade att en medhjälpare inte har jakträtt. Om personen bär vapen eller går med hund så betraktas det som att personen deltar i jakten och då ska personen ha ett gästjägarbevis från Länstyrelsen.

ÖVRIGA FRÅGOR

På grund av tidsbrist ville Landshövdingen att information om de övriga frågorna skulle skickas via epost till delegationen.

Information om Länstyrelsens arbete med hänsyn till internrevisionens rapport

- *Rennäringsfrågorna - effektiv hanteringsprocess?*

Information om fortsatt tillsyn av ordnad renskötsel Jovnevaerie 2021

Information om utredning av Rennäringslagstiftningen

Nästa möte äger rum den 3 juni 2021.

MÖTET AVLUTAS

Protokollet justeras / 2021

Susanna Lövgren

Kjell Sundholm

Elin Klemensson

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Protokoll

Datum
2021-03-11

Diarienummer
610-1319-2021

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.